

अमृतबन्धु (अ० + ब०) m. Genosse der Unsterblichkeit (Gegens. मृत्यु-बन्धु): तं देवा अमृतं ज्ञायन्त भद्रा अमृतबन्धवः RV. 10, 72, 5.

अमृतभवन (अ० + भ०) n. N. eines von einer Amṛtaprabhā erbauten Klosters RĀGA-TAR. 3, 9.

अमृतभुज (अ० + भुज्) m. Gottheit H. 7.

अमृतमती (von अमृत) f. = अमृतगति COLEBR. Misc. Ess. II, 139. Man hätte अमृतवती erwartet.

अमृतमय (von अमृत) adj. f. ई. 1) unsterblich: यश्चास्या पृथिव्या तेजो-मयो ऽमृतमयः (ÇĀṆK. = अमरणाधर्मा) पुरुषः ÇAT. Br. 14, 5, 5, 1. = BṚH. Ār. Up. 2, 5, 1. — 2) Ambrosia-artig: यः सदैवामृतप्रायाणीदृशानि फलानि भक्षयति । तस्य हृदयममृतमयम् PAṆĀT. 206, 7. फलम् 263, 23. 208, 18. विषम् BHARTR. 1, 76. ein Mädchen 74.

अमृतरस (अ० + रस) 1) m. Göttertrank, Ambrosia: काव्यामृतरसास्वादः HIT. 1, 145. विविधकाव्यामृतरसान् BHARTR. 3, 77. — 2) f. ० सा dunkle Weintraube (कपिलद्राक्षा) RĀGĀN. im ÇKDr.

अमृतलता (अ० + ल०) f. eine Ambrosia- (Lebenskraft-) spendende Schlingpflanze: सैवामृतलता रक्ता (zugeneigt) विरक्ता (abgeneigt) विषव-हारी BHARTR. 1, 75.

अमृतलतिका (अ० + ल०) f. dass. ०के voc., Anrede an eine Schöne ÇRUT. (Br.) 33.

अमृतवपुस् (अ० + व०) m. ein Bein. Çiva's ÇIV.

अमृतवल्ली (अ० + व०) f. Cocculus cordifolius DC., eine sehr gemeine Schlingpflanze. Benannt entweder nach den heilenden Eigenschaften, oder als eine nie austerbende Pflanze (vgl. अमर 3, d). RATNAM. im ÇKDr. — Vgl. अमृत 3, b, γ.

अमृतव्रीका (अ० + वा०) f. ein bes. Vogel ÇAT. Br. 10, 5, 2, 10.

अमृतविन्दूपनिषद् (अ० - विन्दु + उप०) f. N. einer Upanishad COLEBR. Misc. Ess. I, 93. Ind. St. 1, 249. 232. 302. 2, 1. 39. 394. WEBER, Lit. 138. Verz. d. B. H. No. 357.

अमृतसेभवा (von अ० + सेभव) f. = अमृतवल्ली RĀGĀN. im ÇKDr.

अमृतसार (अ० + सार) m. Ambrosia-Essenz, ist wohl die Sanskrit-Form für die Stadt Amritsir. LIA. 4, 98. 99.

अमृतसारज (अ० + ज) m. Melasse: गुडः ॥ तवराजोद्भवखण्डः ॥ RĀGĀN. im ÇKDr.

अमृतसू (अ० + सू) m. Mond H. 104; vgl. अमृत 4, d. am Ende.

अमृतसोदर (अ० + सो०) (der leibliche Bruder der Ambrosia) m. Pferd RĀGĀN. im ÇKDr. Das Pferd उच्चैःश्रवस् entstand wie die Ambrosia bei der Quirlung des Oceans.

अमृतलवा (von अ० + लव) f. N. einer Pflanze, = रुद्धी, वृत्तारुद्धा, उपवल्लीका, धनवल्ली, मितलता, RĀGĀN. im ÇKDr.

अमृताकार (अ० + आकार) m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 5, 422. 6, 219.

अमृताक्षर (अ० + अक्षर) adj. unsterblich und unvergänglich: क्षरं प्रधानममृताक्षरं कुरः ÇVETĀÇV. Up. 1, 10.

अमृतानन्द (अ० + आनन्द) m. ein Mannsname Verz. d. B. H. No. 1335. BURN. Intr. 630.

अमृतान्धस् (अ० + अन्धस्) m. Gottheit AV. 4, 1, 2, 3. H. 88, Sch.

अमृताफल n. = अमृतफल 1, a. DRAVYĀBHIDHĀNA im ÇKDr.

अमृताय (von अमृत), अमृतायते der Ambrosia gleichen: उत्तिष्ठ वत्से-त्यमृतायमानं वचो निशम्य RAGH. 2, 61.

अमृताशन (अ० + अशन) m. Gottheit HALĀJ. im ÇKDr.

अमृताश्रम (von अ० + अश्रमन्) m. P. 5, 4, 94, Sch. VOP. 6, 45.

अमृतासङ्ग (अ० + आ०) n. Collyrium aus Amomum Xanthorrhiza H. 1053. — Vgl. अमृतात्पन्न.

अमृतासु (अ० + असु) adj. eine unsterbliche Seele habend AV. 5, 1, 1, 7.

अमृताक्षरा (अ० + आ०) m. Ambrosia-Dieb, ein Bein. Garuda's HĀR. 10.

अमृताक्ष (अ० + आक्ष) n. eine bes. Frucht: लघुवित्त्वफलाकृति खो-रसानदेशज्ञानासयाती नाम फलम् । तत्पर्यायः । रुचिफलम् । अस्य गुणाः । गुरुत्वम् । वातनाशित्वम् । स्वादुत्वम् । अम्लत्वम् । रुचिप्रककारित्वं च । त-ल्लघुफलगुणाः । वृष्यत्वम् । मुस्वादुत्वम् । त्रिदोषनाशित्वं च । तत् मुद्गलदेशे वल्लं लभ्यते । इति भावप्रकाशः । ÇKDr.

अमृतेश (अ० + ईश) m. ein Bein. Çiva's ÇIV. अमृतेशादिलिङ्गप्राङ्गर्भाव heisst der 94ste Adhājā im SKANDAPURĀNA Verz. d. B. H. No. 491.

अमृतेशय (अमृते, loc. von अमृत + शय) m. ein Bein. Viṣṇu's, s. u. अमृत 4, h.

अमृतेश्वर (अ० + ईश्वर) m. = अमृतेश RĀGA-TAR. 3, 463.

अमृतेष्टका (अ० 4, k. + इष्टका) f. Bezeichnung einer Art Backsteine in der Form von goldenen Thierköpfen: (पशुशीर्षाणि) क्षिरामयान्युक्ते कुर्वन्ति अमृतेष्टका इति वदन्तस्ता ह ता अमृतेष्टका न हि तानि पशुशीर्षा-णि ÇAT. Br. 6, 2, 2, 38. 11, 1, 2, 43.

अमृतेत्यन्न (अ० + उत्पन्न) 1) f. ० ना Fliege RĀGĀN. im ÇKDr. — 2) n. eine Art Collyrium (वर्षरीतुल्य) ebend. Vgl. अमृताद्वय und अमृतासङ्ग.

अमृतेदन (अ० + ओदन mit unreg. Krasis) m. N. pr. Sohn Sindhaha-nu's SCHIEFNER, Lebensb. 233 (3). 264 (34). LIA. II, Anh. II. LALIT. 193, N. 389, N.

अमृताद्वय (अ० + उद्वय) n. = अमृतेत्यन्न 2. RĀGĀN. im ÇKDr.

1. अमृत्यु (3. अ + मृ०) m. Nicht-Tod, Nicht-Todtschlag: अमृत्युर्ह वा अन्यो ब्रह्मक्षयि मृत्युरपि ह वै सान्नामृत्युर्ब्रह्मक्षयः ÇAT. Br. 13, 3, 3.

2. अमृत्यु (wie eben) adj. ohne Tod, unsterblich: अमृत्युः RV. 10, 94, 11. अथैः 6, 48, 12. उशिः 3, 2, 9.

अमृध (3. अ + मृ०) adj. f. आ. 1) unablässig, unermüdlich: मिहो न-पातममृधम् (प्रच्यावयति) RV. 4, 37, 11. (इन्द्रः) अमृधो वाजसतेय 8, 69, 2. (इषः) गोभिर्वर्तमाना अमृधः 3, 58, 8. तस्मा अमृधा उपसो व्युच्छान् 5, 37, 1. 43, 2. 13. 6, 22, 10. 75, 9. — 2) angespannt: मर्दः RV. 6, 19, 7. धियं मे ऽमृधो सातेयं कृतं वसूयुम् 7, 67, 5. — Vgl. अमर्धत्.

अमृषा (3. अ + मृषा) adv. gewiss, richtig: यथा वृत्तो वनस्पतिस्तथैव पुरुषो ऽमृषा ÇAT. Br. 14, 6, 9, 30. = BṚH. Ār. Up. 3, 9, 28.

अमेदस्क (von 3. अ + मेदस्) adj. ohne Fett: मोसम् Suçr. 2, 64, 5.

अमेधैस् (3. अ + मे०) adj. P. 5, 4, 122. VOP. 6, 27. dumm, einfältig H. 332.

अमेध्य (3. अ + मे०) 1) adj. nicht opferfähig oder -würdig, unrein, un-
heilig, nefastus: अमेध्यो वै पुरुषो यदन्तं वदति ÇAT. Br. 1, 1, 2, 1. 2, 12.
3, 1, 2, 10. अस्ति वै पत्न्या अमेध्यं यदवाचीनं नामेः 1, 3, 2, 13. 3, 1, 2, 2. 19.
5, 2, 2, 8. त एत उक्तास्तमेध्या अमेध्या अयज्ञियाः 7, 8, 2, 37. ग्राह्यम् — अमे-
ध्यादपि काञ्चनम् Gold lässt sich auch aus etwas Unreinem gewinnen
M. 2, 239 (vgl. KĀN. 16). नामेध्यं प्रतिपेद्यौ 4, 53. अमेध्यलिप्त 56. अमेध्य-